

Huutava väärinkäsitys

Eino Lyytinen

Erikoistutkija Joel Kuortti käsitteli otsikolla "Imperialismin huutava vääritys" *Tieteessä tapahtuu* -lehdessä 7/2005 kirjoitustani brittiläisestä maailmanvallasta, joka julkaistiin lehden aiemmassa numerossa 6/2005.

Vuoden 2005 Tieteen päiville oli 14.1.2005 iltapäivän yhden tilaisuuden otsikoksi valittu "Imperiumit ja lähetystehtävä – nousu, uho ja tuho". Allekirjoittanutta pyydettiin puhumaan aiheesta "Brittiläinen maailmanvalta". Tarkoituksena oli lyhyessä puheenvuorossa käsitellä britti-imperiumin syntyä ja kehitystä sen alkuvaiheista 1500-luvulta lähtien ensisijaisesti sen uhon ja lähetystehtävän, siis laajoja maita ja mantoireita vallanneiden brittien näkökulmasta. Kotetin täyttää annetun tehtävän yrittämällä selvittää historian lähteistä heidän imperialisminsa julkituotuja taustoja ja motiiveja. Imperialismin synkkää kääntöpuolta, alistettujen ja sor-

rettujen näkökulmaa ei tähän puheenvuorooni mahtunut eikä tehtäväksiannon mukaan ollut tarkoituskaan mahdollistaa. Näin rajattu näkökulma käy esille myös kirjoituksen yhteydessä mainitusta kirjallisuudesta.

Kuortin kirjoituksen haastava otsikko vaatii uusia Tieteen päivien tapaisia tilaisuuksia, joilla voitaisiin pohtia hänen esille ottamiaan teemoja esimerkiksi hänen mainitsemistaan "imperialismin kolonisoidun subjektin subjektiviteettiin kohdistuvista episteemisen väkivallan muodoista". Ovathan ne nykyisen maailmantilanteen kannalta huomattavasti polttavampia ja tärkeämpiä kuin ne kysymykset, joita omassa puheenvuorossani käsitelin.

Kirjoittaja on yleisen historian dosentti Helsingin yliopistossa, hän on toiminut mm. Suomen Lontoon-instituutin johtajana vuosina 1990–1993.